

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4175

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2879

C O D I C E S

2880

DCCXCVI.

²¹³ Codex chartaceus lat. Sec. XV. Folior. 37. f. nitide perscriptus et rubricis distinctus hac inscriptione gaudet: *Incipit thesaurus pontificum sue sacerdotum. Rubrica. Quemadmodum constantinus episcopus cypri dicit in consilio Meldensi non oportet nos qui episcopi sumus indigere doctrina &c. Cum totus Tractatus in Rubricas, more antiquorum Commentatorum, divisus sit, prima haec Rubrica Praefationis vice ad quandam Reuerendissimam Paternitatem fungitur. Dicitur vero in ea: Sumendo de rationali diuinorum officiorum Guilelmi durandi que huic operi congruebant bunc librum compilau super pontificali iuxta singulas Rubricas in pontificali contentas aliquibus etiam Rubricis in hoc opere additis propter distinctiones sacramentorum. — Quem librum Thesaurum pontificum appellaui quia in eo operti sunt thesauri diuinorum eloquitorum. et regule sacrorum canonum super quibus fundate sunt forme libri pontificalis. Sumant itaque R. p. et domini mei Episcopi bunc thesaurum et apponant cor suum &c. In prima parte tractatur de collatione ecclesiasticorum ordinum et dignitatum (scil. de coronat. Imperat. et Imperatric.) In secunda de consecratione ecclesiarum. altarium. Cimiteriorum. et sacrorum ornamentorum. In tertia de Canonizatione sanctorum. Celebrazione festiuitatum. letaniarum. nuptiarum. et Ieiuniorum. et ordina-*

tione officii quinte et sexte ferie. ac sabbati sacre ebdomade. In quarta de celebratione conciliorum et ratione diuinorum officiorum. et ordine officij diurni et nocturni. In quinta de administratione necessariorum sacramentorum ecclesiasticorum. Singulis partibus praefixus est Rubricarum elenchus. Adhaerent in calce: Ordo, qui seruatur in celebratione concilij generalis per archiepiscopum vel episcopum. Formae Absolutionis. Orationes quando Papa equitat, antequam exit de camera. Orationes in consecrationibus sacrorum Agnus. Modus qui communiter seruari consuevit circa canonizationem sanctorum. Quae fol. 35. leguntur: Sanctissimus dominus noster papa Nicolaus quintus consecravit sacros Agnus dei in die iouis sancta in alma urbe. Pontificatus sui Anno quarto (1450) et hoc fecit de gratia speciali et propter sanctum annum Iubilei; in opinionem adducere possent, Thesaurum nostrum post hunc annum, sed vivo etiamnum Nicolao conscriptum fuisse; sed, cum Autor fol. 8. celebrem illum Iuris canonici interpretem Jobannem Andreae an. 1348. Bononiae defunctum dominum suum appellat, manifestum videtur, Notandum illud de Nicolao V. serius adiectum fuisse. Porro cum inter notos aevi illius ICTOS nemo majori jure Jobannem Andreae dominum suum appellare potuerit, ac Jobannes Calderinus, quem adoptaverat filium, et Paulus Lazarus, alterutri fortasse tribuendus foret Tratus

DCCXCVI

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4175

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2881

L I T U R G I C I .

2882

*Etatus praesens, nisi in Codice seq.
aperte Calderini nomen preeferret. Hunc igitur Codicem confer.*

DCCXCVII.

669 *Codex chartaceus lat. Sec. XV. sub finem vero XIV. Folior. 163. 4. maximam partem in charta polita nitide exaratus et rubricis distinctus ita preescribitur: Johannis Caldrii liber cui nomen est thezaurus Pontificum Incipit felicititer. Johannis hujus patria Bononiensis, ob insignes animi dotes a celebri Johanne Andreati, Iuris Canonici Doctoris et Bononiae usque ad an. mortis 1365. Professoris Opera in Jus memoratum nota et non semel typis vulgata sunt; praesens vero Liber Fabricio, Mansio, Pancirolo, Tirabosco ignotus, quod sciam, lucem nunquam vedit, Nobis jam Codice praeced. adesoratos indicatus. Sunt in eo preeclare congregata omnia, quae ad Episcopatus, inferiorumque in Ecclesia Granduum Officia, Ritusque sacros spectant, quaeque alio nomine Benedictionalia, Ritualia, Ceremonialia, Pontificalia adpellantur. Prooemii ad quendam Episcopum directi hoc est initium: Quemadmodum Constantinus Episcopus Cypri dicit in Concilio Melden. (l. Nicaeno II.) non oportet nos qui Episcopi sumus, indigere doctrina, sed aliorum esse doctores &c. Sequuntur multa de dotibus in Episcopo requisitis ex J. Can. et postquam Autor dixisset, se multa sumfisse de rationali diuinorum Offi-*

ciorum guillelmi durandi, ita de Opero suo pergit: Qui liber in quinque partes diuiditur — In prima parte tractatur de collatione ecclesiasticorum ordinum et dignitatum. In 2^a de consecratione ecclesiarum altarium Cyniciorum. In tertia de canonizatione sanguinum, celebratione festivitatum letaniarum nuptiarum et jejuniorum et de ordine Officii Quinte et Sexte ferie et Sabbati sacre Ebdomade. In quarta de celebratione conciliorum et in ratione (administratione?) diuinorum officiorum et ordine officij nocturni et diurni. In quinta de administratione necessiorum sacramentorum ecclesiasticorum. Partes singulae preeviis Tractandorum Titulis instructae sunt. Pars I. incipit: De ecclesiasticis ordinibus in genere sermo. Videndum est quid sit ordo &c. Totius Operis finis cum clausula: ne sine uictione decedat v. d. baptizari. Et sic est finis libri Thezaurorum pontificum Per R. d. Johannem Caldrii de Bononia editi. Scriptique per me Johannem benrici de Borsalia. An. domini M^o CCCC^o LXIII^{to}. feruente expeditione contra Turchos Regnante Paulo primo (II.) Pontifice Maximo. Adhaerent ab eadem manu: I. De canonizatione alicuius sancti uel sancte. Ritus, qui incipit: Paretur summus pontifex ac Cardinales atque prelati paramentis albis &c. Nescio, an ullibi impressus sit; differt enim ab iis, quos memorat Benedictus XIV. de Beatt. Canoniz. L. I. c. 36. §. 7. uti etiam ab eo, quem refert Cpb. Marcellus de Ritib. eccl.